

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เลือกใช้แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปที่มีชื่อว่า แบบจำลอง GTAP(Global Trade Analysis Project) เพราะเป็นแบบจำลองครอบคลุมหลายภูมิภาค ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของภาคการผลิตและการค้าระหว่างประเทศทั่วโลก และแสดงถึงการเชื่อมโยงทางด้านการค้าระหว่างประเทศ (Bilateral trade flows) ได้มากถึง 45 ประเทศ / กลุ่มประเทศ และนอกจากนี้ฐานข้อมูลของแบบจำลอง GTAP คือ ตาราง I-O (Input-Output table) ของ 45 ประเทศ / กลุ่มประเทศนั้น ครอบคลุมสินค้าหรือภาคเศรษฐกิจทั้งหมด 50 รายการ ดังนั้นจึงสามารถสำรวจผลกระทบในประเทศหรือในภาคเศรษฐกิจที่สนใจได้ ทั้งนี้การเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน ต้องดำเนินการมาตรการต่างๆกับประเทศสมาชิกเหมือนกันหมด ตามหลักการไม่เลือกปฏิบัติ เช่น การลดอัตราภาษีนำเข้าให้กับทุกประเทศในอัตราเดียวกัน จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศสมาชิกอื่นๆทั่วโลก ดังนั้น GTAP ซึ่งเป็นแบบจำลองของโลก จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบในเชิงปริมาณของประเทศไทย จากการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน เพราะฉะนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ แบบจำลอง GTAP จึงเป็นเครื่องมือที่สามารถตอบคำถามของการวิจัยได้

4.2 ขั้นตอนในการประมวลผล

การศึกษาในครั้งนี้ได้แก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยต่างๆที่ผ่านมา ด้วยการใช้อัตราภาษีตามข้อผูกพันของ WTO ซึ่งได้จากมติรับรองรายงานและตารางข้อผูกพันสินค้าและบริการของจีนเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2001 โดยคณะทำงานว่าด้วยการพิจารณาให้จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ทั้งนี้สินค้าใดที่จีนปรับเปลี่ยนมาตรการนำเข้าจากระบบโควตา มาเป็นระบบโควตาภาษีรวม (ทุกประเทศใช้ร่วมกัน) จะใช้อัตราภาษีในโควตาแทน

ขั้นตอนแรกของการประมวลผลคือ การหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราภาษีนำเข้า ที่จีนจะลดให้กับทุกประเทศในวันที่เข้าเป็นสมาชิก (Bound rate at date of accession) และอัตราภาษีสุดท้ายที่จีนจะลดให้กับทุกประเทศ (Final bound rate) โดยขั้นตอนในการหาค่าเฉลี่ยจากอัตราภาษีรายสินค้านี้ระดับ HS 8 หลัก เป็นอัตราภาษีรายสินค้า 50 ภาคการผลิตของแบบจำลอง GTAP มีวิธีทำดังนี้

1. เนื่องจากอัตราภาษีตามข้อผูกพันประกอบด้วยรายการสินค้าระดับ HS 4 หลัก (ไม่มีข้อมูลอัตราภาษี) และรายการสินค้าระดับ HS 8 หลัก (มีข้อมูลอัตราภาษี) จึงต้องจัดรูปแบบของตารางใหม่ โดยลบบรรทัดที่มีรายการสินค้าระดับ HS 4 หลัก และบรรทัดที่ไม่มีอัตราภาษีออกจากตาราง ผลลัพธ์ที่ได้คือ ตารางอัตราภาษีรายการสินค้าระดับ HS 8 หลัก

2. ปรับรายการสินค้าในตารางอัตราภาษีจากระดับ HS 8 หลัก เป็นระดับ HS 6 หลัก โดยตัด 2 หลักท้ายออก ผลลัพธ์ที่ได้คือ ตารางอัตราภาษีรายการสินค้าระดับ HS 6 หลัก ทั้งนี้จะไม่มีเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีในแต่ละรายการ

3. หาค่าเฉลี่ยอัตราภาษี (Bound rate) ในรายการสินค้าที่ซ้ำกัน ด้วยวิธี Simple average ผลลัพธ์ที่ได้คือ อัตราภาษี (Bound rate) โดยเฉลี่ยในรายการสินค้าระดับ HS 6 หลัก

4. เอาอัตราภาษี (Bound rate) แต่ละรายการที่ระดับ HS 6 หลัก คูณกับมูลค่าการนำเข้าของจีนจากทั่วโลก ในปี 1999 ซึ่งได้จากฐานข้อมูล TRAINS จัดทำโดย UNCTAD ผลลัพธ์ที่ได้คือ มูลค่าภาษี (Tariff value) ของสินค้าในระดับ HS 6 หลัก

5. จัดกลุ่มสินค้าระดับ HS 6 หลัก ให้สอดคล้องกับข้อมูล Input-Output (IO-180) ของประเทศไทย โดยใช้ตารางการจัดกลุ่มสินค้าตาม IO-180 มาประกอบ ผลลัพธ์ที่ได้ในข้อนี้จะบอกให้รู้ว่า สินค้าในระดับ HS 6 หลัก แต่ละรายการจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าใดของ IO-180 พร้อมทั้งมูลค่าภาษีและมูลค่านำเข้าของสินค้า

6. จัดลำดับข้อมูลใหม่โดยให้เรียงตาม IO-180 ผลลัพธ์ที่ได้คือ มูลค่านำเข้าและมูลค่าภาษีในแต่ละกลุ่มสินค้า โดยเรียงจาก IO-001 ถึง IO-180

7. หาผลรวมของมูลค่านำเข้าและมูลค่าภาษีในแต่ละกลุ่มสินค้าตาม IO-180

8. จัดกลุ่มสินค้าในระบบ IO-180 ให้สอดคล้องกับข้อมูล 50 ภาคการผลิตของแบบจำลอง GTAP โดยใช้ตารางการจัดกลุ่มสินค้ามาประกอบ ผลลัพธ์ที่ได้ในข้อนี้จะบอกให้รู้ว่า กลุ่มสินค้าตาม IO-180 แต่ละกลุ่ม จัดอยู่ในภาคการผลิตใดของแบบจำลอง GTAP พร้อมทั้งมูลค่าภาษีและมูลค่านำเข้าของแต่ละกลุ่มสินค้า

9. หาผลรวมของมูลค่านำเข้าและมูลค่าภาษีในแต่ละภาคการผลิตของแบบจำลอง GTAP

10. หารวมค่าภาษีด้วยมูลค่านำเข้า ในแต่ละภาคการผลิต แล้วคูณด้วย 100 จะได้อัตราภาษีนำเข้า ณ วันที่เข้าเป็นสมาชิก (Bound rate) ในแต่ละภาคการผลิต

11. ในการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราภาษีสุดท้าย ที่จีนจะลดให้กับทุกประเทศ (Final bound rate) จะเริ่มจากการปรับรูปแบบตารางอัตราภาษีตามข้อผูกพัน ด้วยการสร้างคอลัมน์ใหม่ ซึ่งจะมีข้อมูลอัตราภาษีในปีสิ้นสุดของทุกรายการสินค้าในระดับ HS 8 หลัก โดยสินค้าใดที่ไม่มีอัตราสุดท้าย ก็จะถือเอาอัตราภาษี ณ วันที่เข้าเป็นสมาชิก เป็นอัตราภาษีในปีสิ้นสุด

12. ดำเนินการตามข้อ 1 ถึงข้อ 10 เพื่อให้ได้อัตราภาษีสุดท้ายในแต่ละภาคการผลิตของแบบจำลอง GTAP

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนของการประมวลผลโดยใช้แบบจำลอง GTAP ซึ่งจะมีวิธีการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. สร้างฐานข้อมูลเวอร์ชันใหม่เพื่อใช้ในการประมวลผล โดยจัดกลุ่มประเทศออกเป็น 12 กลุ่ม ได้แก่ ไทย, มาเลเซีย, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, สหภาพยุโรป, ออสเตรเลีย, เกาหลี, จีน และประเทศอื่นๆ ส่วนสินค้าจะแบ่งเป็น 50 ภาคการผลิตของแบบจำลอง GTAP

2. ปรับข้อมูลอัตราภาษีนำเข้าของจีนในแบบจำลอง GTAP โดยใช้อัตราภาษีนำเข้าของจีนกับประเทศต่างๆ ในปี ค.ศ.1999 เป็นอัตราภาษีก่อนการเปลี่ยนแปลง¹

3. เมื่อสร้างฐานข้อมูลเวอร์ชันใหม่เสร็จแล้ว ต้องทำการเลือกระบบเศรษฐกิจ เพื่อกำหนดตัวแปรที่เป็น Exogenous หรือตัวแปรนโยบาย (Policy variables) และกำหนดตัวแปรที่เป็น Endogenous ซึ่งเป็นตัวแปรที่เราสนใจจะวิเคราะห์ สำหรับการศึกษานี้ จะใช้ระบบเศรษฐกิจแบบระยะยาว โดยสมมติให้สินค้าทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศหรือระหว่างภูมิภาคได้ จึงมีลักษณะเป็นตัวแปร Endogenous ส่วนอัตราผลตอบแทน, อัตราภาษี, จำนวนประชากร, การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี, จำนวนแรงงาน และจำนวนที่ดิน จะเป็นตัวแปร Exogenous

4. กำหนดค่าการเปลี่ยนแปลงเป็นอัตราภาษีนำเข้าของจีนตามข้อผูกพันกับ WTO ในรายสินค้า 50 ภาคการผลิต ที่หาได้จากขั้นตอนแรก โดยการ shock ครั้งที่ 1 จะใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราแรกในวันที่จีนเข้าเป็นสมาชิก ส่วนการ shock ครั้งที่ 2 จะใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราสุดท้าย

ขั้นตอนสุดท้าย นำผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลอง มาแปรผลและวิเคราะห์ผลการศึกษา

¹ เนื่องจากการศึกษานี้ สนใจเฉพาะผลกระทบจากการลดอัตราภาษีนำเข้าของจีน เมื่อเข้าเป็นสมาชิก WTO จึงไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีหรือนโยบายการค้าของประเทศอื่นๆ ที่เป็นสมาชิก WTO อยู่แล้ว

4.3 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในทางทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศนั้น การเปิดตลาดการค้าจะช่วยขยายมูลค่าการค้า การลงทุน และการผลิต ซึ่งเป็นการขยายโอกาสในการส่งออก อันจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรของแต่ละประเทศ และทำให้รายได้ของโลก รวมทั้งมูลค่าการค้าทั่วโลก จะเพิ่มขึ้นในท้ายที่สุด (APEC Secretariat, 1997)

สมมติฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบแผนการค้าระหว่างประเทศ ยึดหลักทฤษฎีเฮคเซอร์-โอห์ลิน (H-O Theorem) เนื่องจากข้อสมมติสำคัญของทฤษฎีคือ ฟังก์ชันการผลิตเป็นแบบนีโอคลาสสิก กล่าวคือ ในการผลิตสินค้าต้องใช้ปัจจัยการผลิตทั้งแรงงานและทุน การผลิตในระยะสั้นเป็นไปตามกฎการลดลงของผลได้ และในระยะยาว การผลิตมีลักษณะของผลได้ต่อขนาดคงที่ หรือฟังก์ชันการผลิตเป็นแบบ Homogenous of degree one ซึ่งสอดคล้องกับฟังก์ชันการผลิตในแบบจำลอง GTAP

ทฤษฎีเฮคเซอร์-โอห์ลิน มีสาระสำคัญคือ "ประเทศจะส่งออกสินค้าที่เน้นใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่มากโดยเปรียบเทียบ และนำเข้าสินค้าที่เน้นใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่น้อยโดยเปรียบเทียบ" นั่นคือ ถ้าประเทศใดเป็นประเทศที่มีแรงงานมาก (Labor abundant) ประเทศนั้นก็ส่งออกสินค้าที่เน้นใช้แรงงานเป็นปัจจัยหลัก (Labor intensive goods) ในทางตรงกันข้าม ประเทศที่มีสินค้าประเภททุนมาก (Capital abundant) ก็ส่งออกสินค้าที่เน้นใช้สินค้าประเภททุนเป็นปัจจัยหลัก (ศรีวิวงศ์ สุमितร์ และสาลินี วรรณชุกร, 2542)

4.4 รูปแบบการค้าระหว่างประเทศในแบบจำลอง

ในทางทฤษฎีการค้า ได้แบ่งการค้าระหว่างประเทศออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) Intra-industry trade) เป็นการค้าระหว่างประเทศอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมีระดับเทคโนโลยีและทรัพยากรที่เหมือนกัน และ (2) Inter-industry trade เป็นการค้าระหว่างประเทศที่มีรายได้สูงกับประเทศที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งมีทรัพยากรต่างกัน และมีระดับการพัฒนาทางเทคโนโลยีไม่เท่าเทียมกัน

ในแบบจำลอง จะมีข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ และการค้าภายในประเทศ โดยลักษณะทั่วไปของข้อมูลการค้า ความแตกต่างในทรัพยากร และระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ เป็นไปตามทฤษฎีเฮคเซอร์-โอห์ลิน (Wang, 1997) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายรูปแบบการค้าที่เกิดขึ้นในระหว่างประเทศ

จากฐานข้อมูลของแบบจำลอง พบว่าในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม สินค้าที่เน้นใช้แรงงาน เช่น สิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย เป็นสินค้านำเข้าโดยสุทธิ ในขณะที่สินค้าที่เน้นใช้ทุนและแรงงานมีทักษะ เช่น เครื่องจักรและส่วนประกอบ เป็นสินค้าส่งออกโดยสุทธิ

ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์ เป็นประเทศผู้ส่งออกอาหาร และสินค้าเกษตร ในขณะที่ญี่ปุ่นมีดุลการค้าเกินดุลอย่างมากในเครื่องจักรและส่วนประกอบ

ออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์ เกินดุลในอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก แต่ขาดดุลในอุตสาหกรรมอื่นๆ

ส่วนรูปแบบการค้าของจีน อาเซียน และเอเชียใต้ มีลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้าที่เน้นใช้ทุน เช่น สินค้าชั้นกลาง เครื่องจักรและส่วนประกอบ และเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าที่เน้นใช้แรงงาน

สินค้าที่เกินดุลมากที่สุดของจีน ได้แก่ สิ่งทอและสินค้าอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มประเทศอาเซียน มีแร่ธาตุ อาหาร ผลผลิตจากป่า และสินค้าประมง ที่เกินดุล โดยภาคการผลิตที่เน้นใช้แรงงาน มีดุลการค้าที่เกินดุลมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตลาดสินค้าเกษตรและอาหารของโลก พบว่า สหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์ เป็นประเทศผู้ส่งออกโดยสุทธิ ในขณะที่ญี่ปุ่น เกาหลีและฮ่องกง เป็นประเทศผู้นำเข้าโดยสุทธิ ทั้งนี้สหภาพยุโรป เป็นประเทศส่งออกเมล็ดข้าวสาลี ธัญพืช และอาหาร แต่เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าว ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากป่า และสินค้าประมง ส่วนได้ห้วน อาเซียน และเอเชียใต้ เป็นประเทศผู้ส่งออกข้าว ผลิตภัณฑ์จากป่า และสินค้าประมง แต่เป็นประเทศผู้นำเข้าเมล็ดข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ เนื้อ ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ และนม ส่วนจีนนำเข้าเมล็ดข้าวสาลี ส่งออกข้าว และธัญพืชอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ดุลการค้าที่เกินดุลในสินค้าเกษตร แสดงให้เห็นถึงนโยบายการผลิตอาหารที่เกินพอสำหรับคนในประเทศ มากกว่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของจีน

4.5 แนวคิดในการวิเคราะห์ผลกระทบ

ในการวิเคราะห์ผลกระทบของการปรับลดอัตราภาษีที่เป็นภาชีนั้น จะมีความซับซ้อน เนื่องจากผลกระทบจากการลดอัตราภาษี จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในจุดต่างๆ ตลอดจนภาคการผลิตอื่นที่มีความเชื่อมโยงกันไปมา ซึ่งในเชิงทฤษฎีการเปิดตลาดสินค้าอาจก่อให้เกิดผลกระทบ 4 ด้านหลักๆดังนี้คือ

1. ผลกระทบจากการถูกทดแทนด้วยสินค้านำเข้า (Substitution Effect)
2. ผลกระทบจากการลดต้นทุนการผลิต (Cost Effect)
3. ผลกระทบผลกระทบจากการมีทรัพยากรจำกัด (Resource Constraint Effect)
4. ผลกระทบจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมอื่นๆที่เป็นผู้ได้เปรียบ (Activity Effect)

เมื่อจีนปรับลดอัตราภาษีนำเข้าให้กับทุกประเทศสมาชิกของ WTO ผลกระทบแรกที่เกิดขึ้นกับจีนคือ ผลกระทบอันสืบเนื่องมาจาก การถูกทดแทนด้วยสินค้านำเข้า โดยการไหลทะลักเข้ามาของสินค้านำเข้าที่ราคาถูกลง อาจนำไปสู่การที่สินค้าของจีนจะถูกทดแทนด้วยสินค้านำเข้าทั้งในแง่การเป็นปัจจัยการผลิต และการเป็นสินค้าบริโภค ดังนั้นผลกระทบดังกล่าวจึงเป็นไปได้ในทางลบ สำหรับไทยก็จะส่งออกไปที่จีนได้มากขึ้น ส่งผลให้เกิดการขยายขนาดการผลิตในสินค้าที่ส่งออกได้มากขึ้น (รูปที่ 4.1)

ผลกระทบต่อมาได้แก่ ผลกระทบในด้านการลดต้นทุนการผลิต การลดการกีดกันการค้าที่เป็นภาษีนำเข้า ทำให้สินค้านำเข้าถูกลงทุกรายการ อุตสาหกรรมใดที่ใช้สินค้านำเข้าเป็นปัจจัยการผลิตในสัดส่วนที่สูง ก็จะได้รับประโยชน์ทางด้านนี้มาก ทำให้ความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศของจีนสูงขึ้น เนื่องจากเมื่อจีนมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ จึงสามารถตั้งราคาสินค้าให้ถูกลงได้ ทำให้เพิ่มโอกาสที่สูงขึ้นในการส่งออกไปยังตลาดโลก ซึ่งนำไปสู่การขยายตัวของภาคการผลิตในประเทศ ขณะเดียวกัน ไทยจะส่งออกสินค้าที่มีการแข่งขันกับจีนไปยังตลาดโลกได้ลดลง ซึ่งนำไปสู่การหดตัวของภาคการผลิตสินค้านั้นๆ (รูปที่ 4.2 และ 4.3)

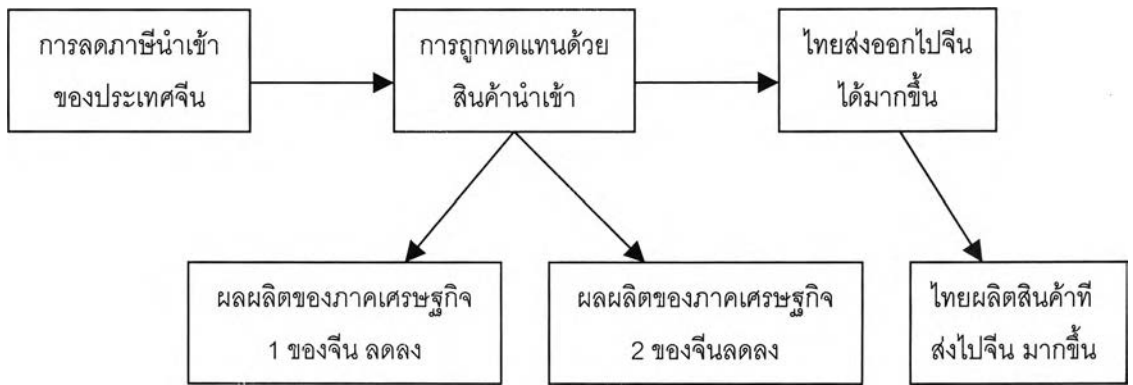
เมื่อจีนปรับลดอัตราภาษีนำเข้า จะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมของไทยที่มีการส่งออกไปจีนเป็นกิจกรรมสำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจอื่นๆอย่างต่อเนื่องกัน ทำให้อุปสงค์ต่อปัจจัยการผลิตของสินค้านั้นเพิ่มสูงขึ้น เมื่อปัจจัยการผลิตมีจำนวนจำกัด (ที่ดินและแรงงาน) ตามข้อสมมติของแบบจำลอง GTAP จะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของราคาปัจจัย ซึ่งจะทำให้ผลผลิตอื่นๆที่ใช้ปัจจัยชนิดเดียวกัน มีต้นทุนสูงขึ้น ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น และปริมาณการผลิตลดลงด้วย ผลกระทบนี้จึงเกิดจากการมีทรัพยากรจำกัดนั่นเอง (ไสตติธ มัลลิกะมาส, 2545) (รูปที่ 4.4)

ประการสุดท้าย เป็นผลกระทบที่อาจจะมองไม่เห็นเด่นชัดในทันที แต่ก็มีความสำคัญไม่น้อยกว่าผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ คือการมีส่วนร่วมอย่างแพร่หลายในกิจกรรมการผลิตของ

ภาคเศรษฐกิจอื่นๆที่เป็นผู้ได้เปรียบ (ขวัญใจ อรุณสมิทธิ และคณะ,2545) ผลกระทบนี้เป็นประโยชน์ในเชิงแรงดึงดูดจากอุปสงค์ (Demand Pull Effect) เนื่องจากสินค้าที่ถูกใช้งานอย่างแพร่หลายในฐานะปัจจัยในการผลิตของภาคเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวสูง อุปสงค์ของสินค้านั้นก็จะสูงตามไปด้วย ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจที่ผลิตสินค้านั้นเป็นผลสืบเนื่องตามมา (รูปที่ 4.5)

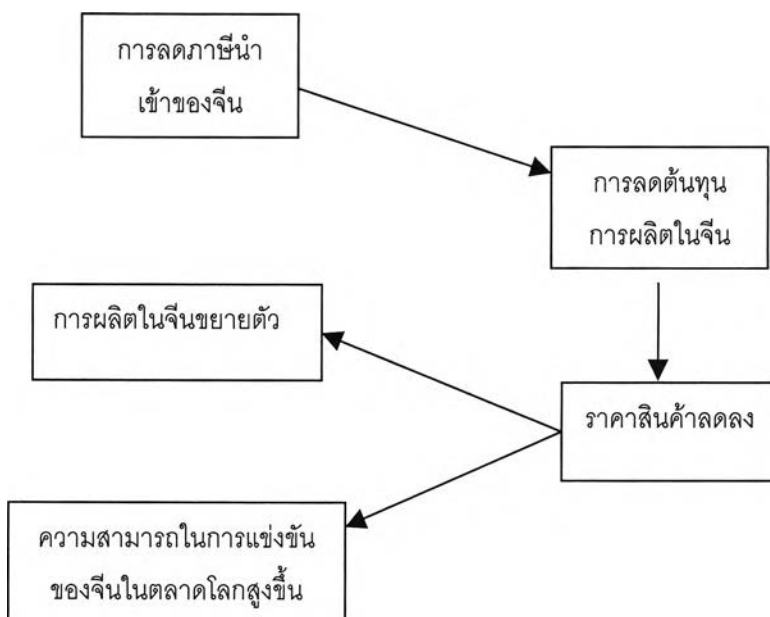
จากที่กล่าวมาข้างต้น เราสามารถอธิบายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นแยกเป็นส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

รูปที่ 4.1 ผลกระทบจากการทดแทนโดยสินค้านำเข้า (Substitution Effect)

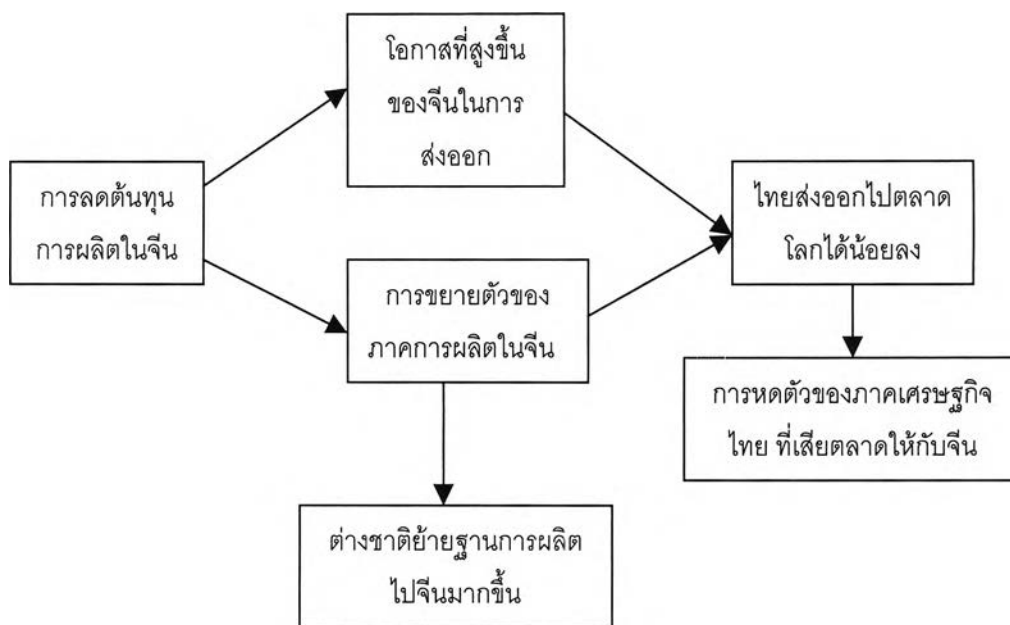
ผลกระทบทางลบของเงินจากการลดภาชนะนำเข้า คือการถูกทดแทนด้วยสินค้านำเข้า นำไปสู่การหดตัวของผลผลิต (Substitution Effect) ในขณะเดียวกัน ไทยจะส่งออกสินค้าไปจีนได้มากขึ้น และมีการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆมากขึ้นด้วย

รูปที่ 4.2 ผลกระทบด้านต้นทุนการผลิต (Cost Effect)

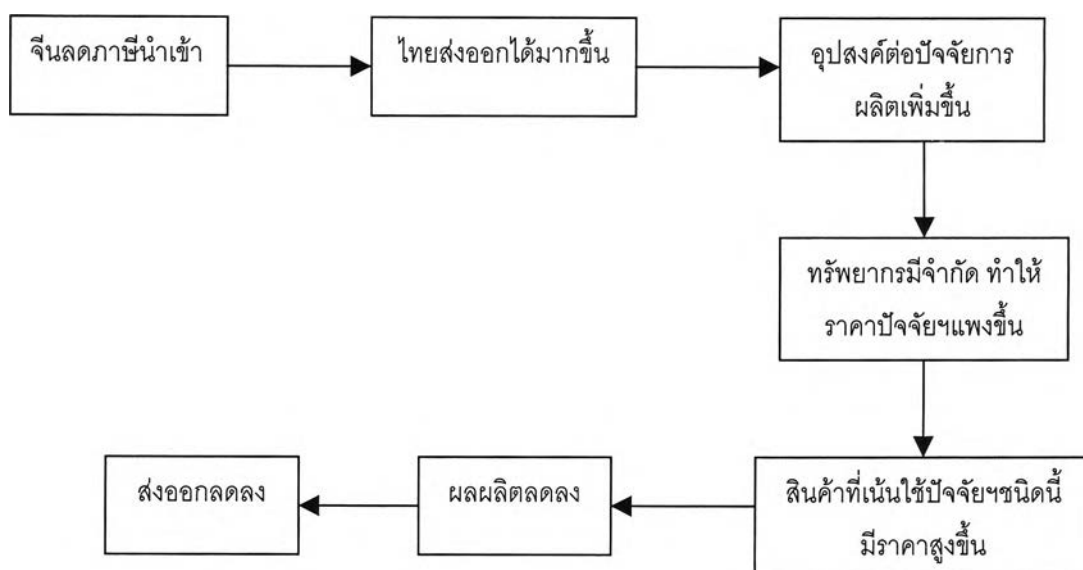
เมื่อจีนลดภาษี จะนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากปัจจัยการผลิตที่นำเข้ามีราคาถูกลง (Cost Effect) ทำให้เกิดการขยายตัวในการลงทุนและการผลิตในจีน

รูปที่ 4.3 ผลกระทบของการลดต้นทุนการผลิตในจีนต่อภาคการผลิตของไทย

ผลกระทบทางด้านการลดต้นทุนการผลิต ทำให้ราคาสินค้าถูกลง นำไปสู่โอกาสที่สูงขึ้นของเงินในการส่งออก และการขยายตัวในการลงทุน (Investment Effect) เพราะสินค้าทุนมาจากการนำเข้าเป็นส่วนใหญ่ ขณะเดียวกัน ไทยจะส่งออกไปยังตลาดโลกได้ลดลง นำไปสู่การหดตัวของภาคเศรษฐกิจนั้นๆ

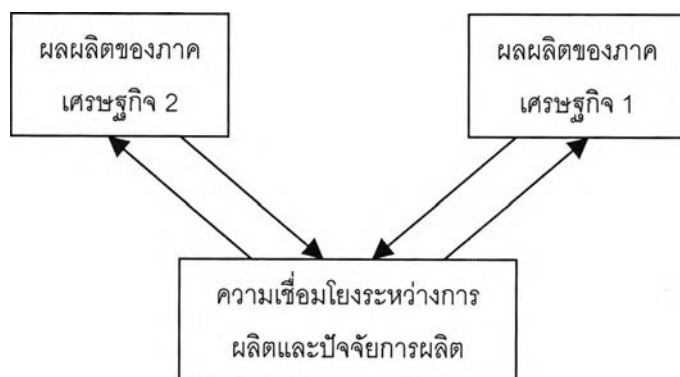
รูปที่ 4.4 ผลกระทบจากการมีทรัพยากรจำนวนจำกัด (Resource Constraint Effect)

เมื่อจีนลดภาษีนำเข้า สินค้าของไทยจะส่งออกไปได้มากขึ้น ทำให้เกิดอุปสงค์ต่อปัจจัยการผลิต ซึ่งการที่ทรัพยากรมีจำนวนจำกัด อุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจะผลักดันในราคาปัจจัยฯเพิ่มขึ้น ทำให้สินค้าชนิดที่เน้นใช้ปัจจัยชนิดนี้มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ราคาแพงขึ้น และปริมาณการผลิตในประเทศลดลง

รูปที่ 4.5 ผลกระทบด้านกิจกรรมต่อเนื่อง (Activity Effect)

การขยายตัวในภาคเศรษฐกิจ 1 ที่ใช้สินค้า 2 เป็นวัตถุดิบ ทำให้เส้นอุปสงค์ของสินค้า 2 เลื่อนขึ้น นำไปสู่การขยายผลผลิตของภาคเศรษฐกิจ 2 และเมื่อสลับบทบาทระหว่างสินค้า 1 และ 2 ก็มีผลต่อการขยายตัวของทั้ง 2 ภาคเศรษฐกิจมากขึ้นไปด้วย (Activity Effect)